

คำวินิจฉัยของ นายมงคล สระแก้ว ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๓๔/๒๕๔๘

วันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๔๘

เรื่อง ศาลแพ่งส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยกรณีประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง และประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ

ศาลแพ่งได้ส่งคำโต้แย้งของบริษัท วี.เอส.เอ. การเกษตร จำกัด จำเลย ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ในประเด็นว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๕๕ มาตรา ๒๗๑ ถึงมาตรา ๑๕๐ และประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๔ และ มาตรา ๒๐๔ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ และมาตรา ๓๐ หรือไม่ โดยมีข้อเท็จจริงตามคำร้องสรุปได้ดังนี้

๑. บริษัทเงินทุน เกียรตินาคิน จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ฟ้อง บริษัท วี.เอส.เอ. การเกษตร จำกัด จำเลยกับพวก ๒ คน เรื่อง กู้ยืม ค้ำประกัน ตัวเงิน จำนอง โอนสิทธิเรียกร้อง ตามคดีหมายเลขคำที่ ง. ๕๘/๒๕๔๕ จำเลยที่ ๑ ให้การต่อสู้ว่า จำเลยไม่ได้ผิดนัดและโจทก์ไม่มีอำนาจฟ้อง

๒. ต่อมาจำเลยที่ ๑ ยื่นคำร้องให้ศาลแพ่งส่งคำโต้แย้งของจำเลยที่ ๑ สรุปใจความว่าภายหลังที่ก่อนหน้านี้คดีนี้แล้ว ได้มีวิกฤตทางเศรษฐกิจทำให้การชำระหนี้กลายเป็นพันวิสัยและมีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ ๑/๒๕๔๑ ได้วินิจฉัยไว้เกี่ยวกับกรณีดังกล่าว ซึ่งวิกฤตดังกล่าวทำให้ผู้ร้องกลายเป็นบุคคลพันวิสัยที่จะชำระหนี้ได้ และจะต้องได้พักหนี้ชั่วคราวจนกว่าเหตุสุดวิสัยจะจบสิ้นลง หรือจนกว่าค่าเงินบาทจะกลับมาอยู่ที่ ๒๕ บาทต่อเหรียญสหรัฐอเมริกา การที่โจทก์ฟ้องผู้ร้องให้ชำระหนี้เป็นการฟ้องขอให้ศาลนำเอาบทบัญญัติประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๕๕ และมาตรา ๒๗๑ ถึงมาตรา ๑๕๐ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๔ และมาตรา ๒๐๔ มาใช้บังคับกับผู้ร้อง ในขณะที่วิกฤตทางเศรษฐกิจยังไม่จบสิ้น ซึ่งผู้ร้องควรจะต้องได้รับการคุ้มครองตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๘ มาตรา ๑๕๐ มาตรา ๒๐๕ มาตรา ๒๑๕ เป็นการเลือกปฏิบัติและเป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑ มาตรา ๓ มาตรา ๔ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๔๘

๓. ศาลแพ่งพิจารณาแล้ว มีคำสั่งให้ส่งคำโต้แย้งของผู้ร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๕๕ มาตรา ๒๗๑ ถึงมาตรา ๑๕๐ และประมวลกฎหมาย

แพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๔ และมาตรา ๒๐๔ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ มาตรา ๓๐ หรือไม่ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

ได้พิเคราะห์แล้ว มีประเด็นในเบื้องต้นว่า ผู้ร้องมีสิทธิให้ศาลแพ่งส่งคำโต้แย้งให้ศาลรัฐธรรมนูญ พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ หรือไม่ รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า

“ในการที่ศาลจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายบังคับแก่คดีใด ถ้าศาลเห็นเองหรือคู่ความโต้แย้งว่า บทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นต้องด้วยบทบัญญัติมาตรา ๖ และยังไม่มีความวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น ให้ศาลรอการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว และส่งความเห็นเช่นนั้น ตามทางการเพื่อศาลรัฐธรรมนูญจะได้พิจารณาวินิจฉัย”

เห็นว่า กรณีตามคำร้องเป็นเรื่องที่ศาลแพ่งส่งความเห็นของคู่ความ ซึ่งโต้แย้งว่าบทบัญญัติ แห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับคดี ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญ พิจารณาวินิจฉัย เป็นกรณีที่ ต้องด้วยบทบัญญัติมาตรา ๒๖๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ผู้ร้องมีสิทธิให้ศาลแพ่ง ส่งคำโต้แย้งและศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยเรื่องนี้ได้

ประเด็นตามคำร้องต่อไปมีว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๕๕ มาตรา ๒๗๑ ถึงมาตรา ๒๕๐ และประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๔ และมาตรา ๒๐๔ ขัดหรือแย้ง ต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ และมาตรา ๓๐ หรือไม่ เห็นว่า ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ ๘๗/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๔๗ วินิจฉัยไว้แล้วว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๕๕ และประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๔ และมาตรา ๒๐๔ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ และมาตรา ๓๐ จึงไม่ต้องวินิจฉัยในประเด็นนี้อีก คงเหลือประเด็นต้องวินิจฉัยว่า ประมวลกฎหมาย วิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๗๑ ถึงมาตรา ๒๕๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ และมาตรา ๓๐ หรือไม่

ได้พิจารณาแล้ว ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๗๑ ถึงมาตรา ๒๕๐ เป็นบทบัญญัติลักษณะ ๒ ว่าด้วยการบังคับคดีตามคำพิพากษาหรือคำสั่ง ที่จะใช้ภายหลังจากที่ศาลมี คำพิพากษาหรือคำสั่ง ใช้บังคับกับคู่ความทั้งฝ่ายโจทก์หรือจำเลยในคดีแพ่งหลังจากที่มีการพิสูจน์ ความรับผิดชอบมาแล้วในศาลไม่ว่าฝ่ายใดจะเป็นฝ่ายแพ้หรือชนะก็ตาม เพื่อให้มีการปฏิบัติให้เป็นไปตาม คำพิพากษาหรือคำสั่ง กฎหมายจึงได้กำหนดหลักทั่วไปของการบังคับคดีไว้ และบทบัญญัติดังกล่าวจะใช้ ต่อเมื่อลูกหนี้ตามคำพิพากษาหรือผู้แพ้คดีปฏิเสธไม่ปฏิบัติตามคำพิพากษา แต่คดีนี้ยังอยู่ในระหว่าง

การพิจารณาของศาลชั้นต้นและยังไม่มีคำพิพากษาให้โจทก์หรือจำเลยชนะคดีหรือแพ้คดี ดังนั้นกรณียังไม่มี การบังคับคดีแต่อย่างใด ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๗๑ ถึงมาตรา ๒๕๐ เกี่ยวกับการ บังคับคดี จึงไม่ใช่บทบัญญัติของกฎหมายที่จะใช้บังคับคดีของผู้ร้อง จึงไม่วินิจฉัยประเด็นนี้

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงวินิจฉัยว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๕๕ และประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๔ และมาตรา ๒๐๔ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ และมาตรา ๓๐

นายมงคล สระภู่น
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ